

Aan
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
t.a.v. de Minister mw. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum 25 mei 2020
Ons Kenmerk 2020 0515377
Afdeling P&G
Contact Dhr. A. Hendriksen
Telefoon 023-5113251

Ministerie van Financiën
t.a.v. de Minister dhr W. Hoekstra
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

verzonden per e-mail

Onderwerp: Financiële situatie gemeente Haarlem als gevolg van de coronacrisis

Geachte Minister Ollongren, Minister Hoekstra,

De gevolgen van de coronacrisis voor gemeenten zijn groot. Voor de gemeente Haarlem maken wij ons grote zorgen over de financiële implicaties voor de begroting en de toekomstige positie van de stad. De vitaliteit van de steden heeft enorme effect op de economische en sociale vitaliteit van ons land en is daarmee van landsbelang. Wij vrezen voor een negatieve spiraal door de coronacrisis waar wij als Haarlem niet zelfstandig uit kunnen komen.

Samen met andere gemeenten en met de koepelorganisaties roepen wij het Rijk op constructief met gemeenten mee te denken over de oplossing van onze begrotingsproblematiek. Zonder aanvullende financiële bijdragen vanuit het Rijk, maken wij ons grote zorgen dat de sectoren die zorgen voor een vitaal maatschappelijk economisch gezonde stad onevenredig geraakt worden.

Wij roepen u op deze brief te betrekken bij het overleg dat u deze week voert over de financiële compensatie naar gemeenten.

Gevolgen voor Haarlem

Om de economie van de stad draaiend te houden is de gemeente genoodzaakt financiële steun te geven aan inwoners, maatschappelijke en culturele instellingen en ondernemers. Voor een stad als Haarlem lopen de geraamde kosten als gevolg van corona crisis in de tientallen miljoenen op jaarbasis. Op basis van een eerste inventarisatie komen de extra lasten tussen de € 35 - 65 miljoen.

Waarvan voor de gemeentelijke begroting € 10 - 15 miljoen en ondersteuning voor de sectoren cultuur, sport en economie € 25 - 50 miljoen.

Zonder hulp vanuit het Rijk verwachten wij dat het voor ons niet mogelijk is om in 2020 tot houdbare gemeentefinanciën te komen en onze stad vitaal te houden.

Hiervoor zijn drie redenen

1. De gemeente heeft geen financiële ruimte om deze crisissituatie op te vangen. Haarlem heeft al langere tijd te maken met bezuinigingen en er wordt hard gewerkt aan bezuinigingsvoorstellen tot 2023. Zonder de incidentele miljoenenlast en het risico van noodzakelijke miljoenenbezuinigingen vanwege van de coronacrisis moet Haarlem al vele miljoenen ombuigen tot 2023. Het financiële vermogen om in deze diepe crisis vitale instellingen en functies in de stad overeind te houden ontbreekt dus.
2. Ten tweede is er sprake van een stapeling van financiële uitdagingen. Er zijn financieel forse effecten van Rijksbeleid binnen de gemeentebegroting. Dan gaat het in het bijzonder om de opschalingskorting, de afname van inkomsten uit het gemeentefonds en de blijvend stijgende kosten van het sociaal domein. Daar bovenop komen de financiële gevolgen van concrete maatregelen die wij al hebben genomen om de coronacrisis het hoofd te kunnen bieden en de financiële gevolgen van maatregelen die in dit kader aan ons gevraagd worden waar we nog besluiten over moeten nemen. Wij verwachten daarnaast ook indirecte effecten van de crisis, zoals extra noodzakelijke uitgaven in het sociaal domein, die ver uitgaan boven de tot nu toe bekende landelijke compensatie. Wij denken bijvoorbeeld aan de toename van schulden onder Haarlemmers, toename van huiselijk geweld en een groter beroep op de maatschappelijke opvang. Hier komt nog eens bij dat er veel directe financiële gevolgen zijn waar de gemeente mee geconfronteerd wordt door de crisis. Belangrijke voorbeelden zijn derving van parkeeropbrengsten en de toeristenbelasting. Wij vrezen voor deze opstapeling van effecten.
3. Ten derde krijgt de werkgelegenheid in de stad en de regio een zware klap door de coronacrisis. Vanwege onze status als centrumgemeente voor de regio Zuid Kennemerland, hebben effecten in Haarlem ook gevolgen voor de omliggende gemeenten. Haarlem heeft een economie die voor een groot deel draait op de dienstensector, toerisme en horeca. De cultuursector is voor onze stad en regio erg belangrijk. Denk hierbij aan de musea met een landelijke uitstraling, zoals het Frans Hals Museum, maar ook culturele podia met een sterke regionale uitstraling, zoals de Haarlemse Schouwburg en de Philharmonie. Juist deze sectoren worden zwaar getroffen door de coronacrisis. Inkomsten zijn weggevallen. Ook de bekende winkelstraten van Haarlem, de vele restaurants en terrassen worden bijzonder hard geraakt. Wij maken ons grote zorgen over cumulatieve effecten, waarin de gevolgen voor de ene sector versterkt doorwerken naar de andere sectoren. Wij zien een groot risico dat relevante culturele instellingen omvallen en dat de toeristische sector blijvende schade oploopt.

Wat doet Haarlem

Wij realiseren ons dat er door het Rijk hard wordt gewerkt om Nederland zo goed mogelijk door de crisis heen te helpen. Ook Haarlem zet zich in om verdere financiële gevolgen voor de stad te beperken. Van verschillende kanten wordt de gemeente om ondersteuning gevraagd in aanvulling op de landelijke regelingen. Om de structurele gevolgen van de coronacrisis zo beperkt mogelijk te houden, onderzoeken wij welke middelen en mogelijkheden er zijn om een gemeentelijk ondersteuningsfonds in te richten voor de zwaarst getroffen inwoners en sectoren in de stad.

Onze inwoners, ondernemers en alle instellingen en instanties werken mee de negatieve gevolgen te beperken. Iedereen houdt zich goed aan de regels en zet zich energiek in bij het nadenken over de inrichting van de 1,5 meter samenleving in de stad. De stad toont veerkracht en richt alle energie op de toekomst.

Oproep aan het Rijk

De gemeente Haarlem redt het echter niet deze energie vast te houden zonder voldoende compensatie vanuit het Rijk. Zonder financiële hulp van de gemeente vallen bijvoorbeeld de culturele instellingen om. Maar zonder extra geld kunnen wij die steun niet bieden. Om samen op een goede manier door deze enorme crisis te komen rekenen wij op een constructieve houding van uw kabinet.

Graag slaan wij samen met uw kabinet, G40 en VNG de handen ineen om Nederland goed en verantwoord uit de crisis te leiden.

Wij hebben een afschrift van deze brief gestuurd aan de G40 en de VNG.

Hoogachtend,
namens het college van burgemeester en wethouders,

drs. J. Wienen
burgemeester

drs. M. Snoek
Wethouder Financiën